

ELŐZETES KÖRNYEZETI CÉLKITŰZÉSEK ÉS INTÉZKEDÉSI JAVASLATOK

1-6 Által-ér

A vízgyűjtő-gazdálkodási tervek készítése során a területi tervezők minden víztestre meghatározták az előzetes környezeti célkitűzéseket intézkedési javaslatokat tettek.

A Víz Keretirányelvnek megfelelően a társadalom hatékony bevonása érdekében ezeket az előzetes intézkedéseket az érdekelttekkel véleményeztetni kell. Az Észak-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács megyei albizottságai megtárgyalták a víztestek környezeti célkitűzéseit és az előzetes intézkedéseket, melyeket a következőkben foglalunk össze.

Az alegység területén négy előzetesen erősen módosított víztest (Által-ér Bokod alatt, Fényes-patak és Csever árok, Naszály-Grébicsi vf és Kocs-Mocsai vf.) van.

Az Által-ér Bokod alatti szakaszára jellemző, hogy

- Hosszú belterületi, szabályozott mederszakaszok,
- a hosszirányú átjárhatóság akadályozott, tározók, tavak nagy száma jelentős hosszban duzzasztást okoz

A Fényes-patakra és a Csever-árokra

- a hosszirányú átjárhatóság akadályozott (duzzasztók),
- szabályozott vízpótlás

A Naszály-Grébicsi vízfolyáson és a Kocs-Mocsai vízfolyáson

- a hosszirányú átjárhatóság akadályozott,
- tározók, halastavak nagy száma

A vízfolyásokra általánosan a diffúz tápanyag- és szervesanyag-terhelés jellemző, a felső szakaszokon a dombvidéki jelleg (Galla-patak, Majki-patak, Oroszlány-Kecskédi vf) miatt az erózió is problémát okoz.

A biológiai és kémiai állapotértékelés összesítése szerint a víztestek ökológiai és kémiai állapota 'mérsékelt', valamint 'gyenge'.

Általánosságban érvényes a vízfolyásokra, hogy a jó mezőgazdasági gyakorlat bevezetésével a terheléseket csökkenteni kell. A mezőgazdasági területek és a medrek között védősávot, pufferzónát kell kialakítani, mely a helyes parti zonáció kialakításával legalább féloldali árnyékolást ad a medreknek, illetve visszatartja a termőterületekről kimosódó szerves- és tápanyagokat. Az Által-éren a vízkészletek nem elégítik ki a vízigényeket. Egyes tavak (Pl. Bánhidai hűtőtó) funkciója megváltozott, meg kell vizsgálni, hogy az igények összeegyeztethetők-e víztestek környezeti célkitűzéseivel. A társadalmi igényeknek megfelelően a vízhasználatokat felül kell vizsgálni. Megkerülő csatornák létesítése a duzzasztók, halastavak műtárgyainál, környezeti hatásvizsgálat, ill. költség-haszon elemzés alapján. Síkvidéki és dombvidéki kis és közepes vízfolyások rehabilitációja, ökológiai mederrendezése.

Az intézkedések érintik a jelenlegi terület- és vízhasználatokat.

Az alegység területét érintő vízfolyások ökológiai állapotának javításához egyes projektek bizonyos részelemben járulnak hozzá:

- Által-ér projekt KDOP
- Tata városi szennyvíztisztító telep fejlesztése KEOP 1.2.0.
- Tatabánya városi szennyvíztisztító telep fejlesztése KEOP 1.2.0.

Javasolt egyéb intézkedések

- szennyezett üledék eltávolítása a vízfolyásból, tavakból (pl. tatai Öreg-tó, Környei-tó),
- Bánhidai tó üzemelésének, szükségességének felülvizsgálata
- megkerülő csatorna építése a tavaknál (Bánhidai tó, Környei-tó, Bokodi-tó),
- Öreg-tó leeresztés szükségességének és a halgazdálkodás, horgászati hazsnosítások felülvizsgálata
- zagyterek rekultivációja (Tatabánya, Bokod),
- fenékküszöbök, fenékgátak átalakítása, átjárhatóság biztosítása,
- tározóknál a vizek továbbengedése (mellékvízfolyásokon is),
- védősáv a mezőgazdasági terület és a meder között,
- vízjogi engedélyek felülvizsgálata vízkészlet szempontjából,
- ökológiai mederrendezés,
- települési burkolt szakaszok átépítése (Tatabánya),
- hűtővizek hűtése visszavezetés előtt (Bokodi hőerőmű) (minőségi, mennyiségi szempontok)

Az Albizottság ülésén felmerült a tatai Öreg-tó dunai vízpótlásának lehetősége is. Tatabánya Városa a Bánhidai hűtőtó fennmaradását támogatja. A Tatai MG RT pedig a halászat mellett a vízgyűjtőn a halgazdálkodás (halászat-horgászat) egységes megítélést, egységes és hatékony intézkedéseket kért.

Az intézkedési javaslatokat víztestenként a mellékelt táblázat tartalmazza.

